

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เทศบาลตำบลพรานกระต่าย
อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

คำนำ

ด้วยกระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

ดังนั้น เทศบาลตำบลพรานกระต่าย จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ฉบับนี้ขึ้นมา เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานในการควบคุม กำกับและติดตามการบริหารจัดการความเสี่ยง ลดโอกาสและผลกระทบความเสี่ยงจากการไม่สามารถปฏิบัติงานหรือให้บริการได้ และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารให้ภาครัฐมีการป้องกันและควบคุมปัจจัยความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ เป้าหมาย การดำเนินงานหรือประชาชนโดยรวม

เทศบาลตำบลพรานกระต่าย

จันทบุรี ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล	๑
ความหมายและคำจำกัดความ	๑
ประโยชน์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒

ส่วนที่ ๒ องค์ประกอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. สภาพแวดล้อมภายใน	๓
๒. การกำหนดวัตถุประสงค์	๔
๓. การบ่งชี้เหตุการณ์	๔
๔. การประเมินความเสี่ยง	๕
เกณฑ์ประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood)	๕
เกณฑ์ประเมินระดับผลกระทบของความเสี่ยง(Impact)	๖
การจัดระดับความเสี่ยง(Degree of Risk)	๗
๕. การตอบสนองความเสี่ยง	๘
๖. กิจกรรมการควบคุม	๙
๗. สารสนเทศและการสื่อสาร	๙
๘. การติดตามและประเมินผล	๙

ส่วนที่ ๓ การบริหารจัดการความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	๑๑
การประเมินระดับโอกาสและผลกระทบ	๑๒
การประเมินระดับความเสี่ยงและกำหนดวิธีจัดการความเสี่ยง	๑๔
การกำหนดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง	๑๕
แผนบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๘

ส่วนที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกระทรวงการคลังได้มีหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมากที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ แจ้งหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

ดังนั้น เทศบาลตำบลพรานกระต่ายจึงได้ให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กระทรวงการคลังกำหนดในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมุ่งหวังให้สามารถลดโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤตหรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ภายใต้แนวคิดพื้นฐานที่ผสมผสานความเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร พิจารณาความเสี่ยงโดยการคิดแบบมองไปข้างหน้า สนับสนุนการมีส่วนร่วมและสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงานให้มีการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกันเพื่อบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ความหมายและคำจำกัดความ

การบริหารความเสี่ยงองค์กร(ERM : Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงาน ซึ่งกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบไว้ให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

ความเสี่ยง(Risk) คือ เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบในด้านลบหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ปัจจัยเสี่ยง(Risk Factor) คือ ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง ซึ่งต้นเหตุหรือสาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดได้จากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย ดังนี้

๑. ปัจจัยภายใน(Internal Factor) เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณธรรมของผู้บริหารและบุคลากร การเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบการจัดเก็บข้อมูล การจัดการระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือบุคลากร การควบคุม ตรวจสอบและกำกับดูแล การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับต่าง ๆ เป็นต้น

๒. ปัจจัยภายนอก(External Factor) เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เป็นต้น

ระดับของความเสียหาย(Degree of Risk) คือ สถานะของความเสียหายที่ได้จากการประเมิน ความเสียหาย โดยการประเมินโอกาส(Likelihood) ที่จะเกิดความเสียหาย และผลกระทบ(Impact) ของความเสียหาย เพื่อให้ทราบระดับความเสียหายและกำหนดวิธีการตอบสนองต่อความเสียหายนั้น ๆ ต่อไป

การประเมินความเสียหาย(Risk Assessment) คือ กระบวนการที่ใช้ในการวิเคราะห์ และ จัดลำดับความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ซึ่งการกำหนดระดับความเสียหายจะ พิจารณาจากโอกาสที่จะเกิด(Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ดังนี้

๑. โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย(Likelihood of Risk) คือ ความถี่หรือโอกาสที่จะ เกิดเหตุการณ์ความเสียหายที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความล้มเหลวหรือการถูกลดโอกาสที่จะบรรลุ ความสำเร็จต่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ ในแต่ละเกณฑ์ คือ ๑ (น้อยมาก) ๒ (น้อย) ๓ (ปานกลาง) ๔ (สูง) และ ๕ (สูงมาก)

๒. ผลกระทบของความเสียหาย(Impact of Risk) คือ ผลที่เกิดจากปัจจัยเสี่ยงหรือ มูลค่าความเสียหายจากปัจจัยเสี่ยงที่ได้รับ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๕ ระดับในแต่ละเกณฑ์ความรุนแรงของผลกระทบ คือ ๑ (น้อยมาก) ๒ (น้อย) ๓ (ปานกลาง) ๔ (สูง) และ ๕ (สูงมาก)

การบริหารความเสียหาย(Risk Management) คือ กระบวนการที่กำหนดขึ้นโดย คณะกรรมการผู้บริหารและพนักงานขององค์กรเพื่อใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ของทั้งองค์กร กระบวนการ การบริหารความเสียหายถูกออกแบบมาเพื่อใช้ระบุความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตที่อาจมี ผลกระทบต่อองค์กรและบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งจะช่วยให้มีความมั่นใจ อย่างสมเหตุสมผลว่าองค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี ดังนี้

๑. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง

๒. การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการ ทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กร ยอมรับได้

๓. การกระจายความเสี่ยงหรือการโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจาย หรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบ

๔. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ใน ระดับสูงมาก และหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมนั้นไป

ประโยชน์ในการบริหารจัดการความเสียหาย

๑. เป็นเครื่องมือสำหรับการตัดสินใจให้สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และภารกิจ ภายใต้ระบบและองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสียหาย

๒. เป็นแนวทางในการดำเนินงาน การควบคุม การกำกับและติดตามการบริหารจัดการ ความเสียหาย ของฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติในรูปแบบและทิศทางเดียวกัน

๓. เป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมดำเนินงานในสถานการณ์ฉุกเฉิน ในการจัดสรร ทรัพยากรสำหรับบริหารจัดการความเสียหายได้อย่างเหมาะสมตามระดับความเสียหาย สามารถลดโอกาสและระดับ ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นได้ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

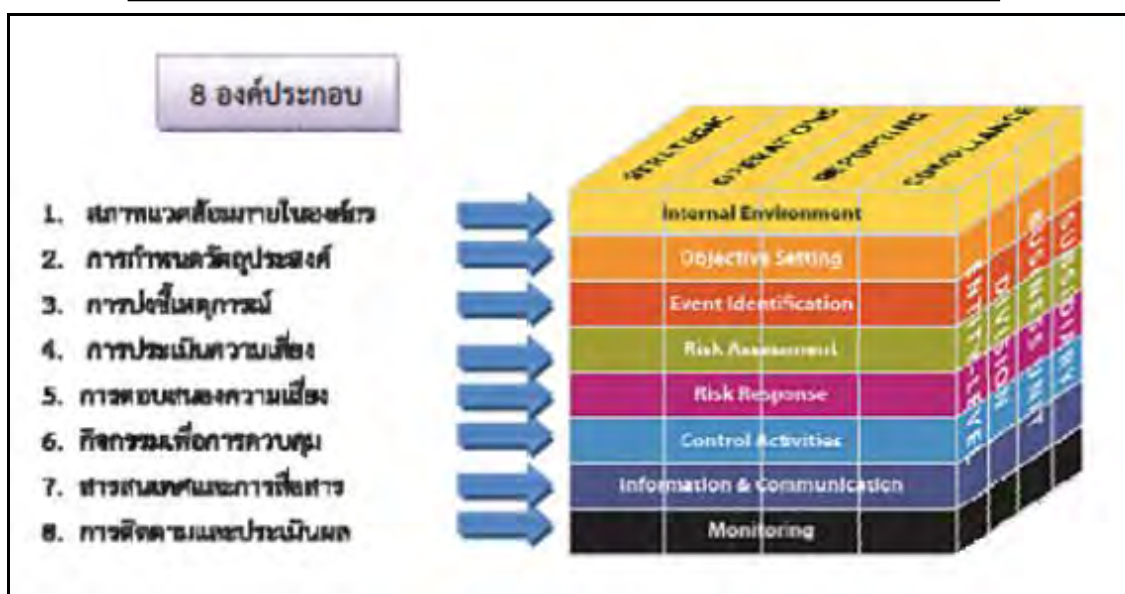
ส่วนที่ ๒

องค์ประกอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้นำมาเป็นเครื่องมือบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ อ้างอิงกรอบหลักการบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง COSO Model : Control & ERM Framework ซึ่งมีองค์ประกอบ ๘ องค์ประกอบ ได้แก่

๑. สภาพแวดล้อมภายใน(Internal Environment)
๒. การกำหนดวัตถุประสงค์(Objective Setting)
๓. การบ่งชี้เหตุการณ์(Event Identification)
๔. การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)
๕. การตอบสนองความเสี่ยง(Risk Response)
๖. กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)
๗. สารสนเทศและการสื่อสาร(Information & Communication)
๘. การติดตามและประเมินผล(Monitoring)

องค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง COSO : ERM

ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพรานกระต่าย ได้พิจารณาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้องค์ประกอบต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายใน(Internal Environment)

เป็นสภาพแวดล้อมขององค์กรที่มีอิทธิพลต่อความตระหนักในเรื่องความเสี่ยงของคนภายในองค์กร และเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบอื่นทั้งหมดของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งจะก่อให้เกิดระเบียบ วินัย และโครงสร้างขององค์กร เช่น นโยบาย/กระบวนการด้านทรัพยากรบุคคล การมอบหมายอำนาจหน้าที่ ปรัชญาการบริหารและรูปแบบการดำเนินงาน เป็นต้น

ซึ่งจะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของเทศบาล ตำบลพรานกระต่าย มีอยู่หลากหลาย ได้แก่ ด้านการบริหาร นโยบาย ระเบียบ กฎหมาย งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล เครื่องมืออุปกรณ์ ฐานข้อมูลงานต่าง ๆ การประสานงาน การมอบหมายงาน การวางแผน การติดตามประเมินผล โครงสร้างองค์กร อัตรากำลัง คุณธรรม จริยธรรม หรือวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งล้วนแต่ส่งผลต่อการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายทั้งสิ้น ทั้งนี้ วัฒนธรรมขององค์กรก็เป็นส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ความเสี่ยง ซึ่งเทศบาลตำบลพรานกระต่าย เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นการดำเนินงานตามนโยบายของความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และสนับสนุนการเป็นองค์กรต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมาโดยตลอด รวมถึงได้มี นโยบายในด้านของคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ ความโปร่งใส ผลประโยชน์ทับซ้อน การควบคุมภายใน และการป้องกันการทุจริต โดยได้มีการดำเนินการให้ความร่วมมือและพร้อมรับการตรวจสอบจากหน่วยกำกับดูแลด้วยดีเสมอมา

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์(Objective Setting)

เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการทำให้สำเร็จหรือผลลัพธ์ของการดำเนินการ ซึ่งการกำหนด วัตถุประสงค์มีหลายระดับ ทั้งในระดับองค์กรโดยรวม หรือในระดับกิจกรรม เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย แผนปฏิบัติราชการ เป็นต้น ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) เพื่อเป็นแนวทางในการควบคุม กำกับการบริหารความเสี่ยง
- ๒) เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง
- ๓) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบความเสี่ยงจากการไม่สามารถปฏิบัติงานหรือให้บริการได้
- ๔) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ในการลดระดับความรุนแรงหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น

๓. การบ่งชี้เหตุการณ์(Event Identification)

ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุถึงเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ องค์กรและกิจกรรมการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งมีผลกระทบต่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งจะมีความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก (ความเสี่ยงจากเหตุการณ์) และความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน(ความเสี่ยง จากองค์กร หน่วยงาน การปฏิบัติงาน)

การบ่งชี้เหตุการณ์ เป็นการระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยให้พิจารณาทั้งปัจจัยภายใน และภายนอก ในการระบุปัจจัยเสี่ยงให้พิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความ ผิดพลาดเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ควรเริ่มด้วยการวิเคราะห์ว่ากระบวนการหรือขั้นตอน ในการปฏิบัติงานช่วงการดำเนินงานใดที่มีความผิดพลาดหรือมีความเสียหาย หรือมีโอกาสเกิดความผิดพลาด หรือความเสียหาย ทั้งนี้ สามารถพิจารณาประเภทความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงในเชิงกลยุทธ์ (Strategic Risk) หมายถึง ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากนโยบาย การบริหารแผนงาน การตัดสินใจ หลักเกณฑ์การประเมินผล นโยบายจรรยาบรรณ หรือการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานไปสู่วิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือ เป้าประสงค์ในภาพรวม

- ๒) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน(Operation Risk) หมายถึง ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากโครงสร้างองค์กร สถานที่ การมอบหมายงาน กระบวนการ การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน แผนการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงาน ระบบการสื่อสาร หรือการรักษาทรัพย์สิน ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน
- ๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน(Financial Risk) หมายถึง ปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ (ในและนอก) เงินรายได้ การใช้จ่าย และรายงานการเงิน ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือได้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร
- ๔) ความเสี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง(Compliance Risk) หมายถึง ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากการฝ่าฝืน ละเว้น หรืองดเว้นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือหนังสือสั่งการต่าง ๆ

๔. การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

เป็นการประเมินนัยสำคัญหรือผลกระทบของความเสี่ยง และความถี่ที่จะเกิด หรือโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญว่าเหตุการณ์ใด/เงื่อนไขใด ที่จะมึผลกระทบต่อการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์และประเมินระดับโอกาส(Likelihood) กับระดับผลกระทบ(Impact) โดยอาศัยเครื่องมือการประเมินโดยใช้เกณฑ์การประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย(Likelihood) และเกณฑ์การประเมินระดับผลกระทบของความเสี่ยง(Impact) ในการประเมินและจัดระดับความเสี่ยง

การกำหนดเกณฑ์ประเมิน

เทศบาลตำบลพรานกระต่ายโดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย(Likelihood) และเกณฑ์การประเมินระดับผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยง ซึ่งได้กำหนดทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เนื่องจากสภาพแวดล้อมและลักษณะของผลจากการดำเนินงานมีความหลากหลายในแต่ละปัจจัยเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงบางประเภทสามารถวิเคราะห์ในเชิงสถิติตัวเลข แต่บางประเภทเป็นข้อมูลในเชิงพรรณนา ไม่สามารถวิเคราะห์เป็นสถิติหรือมูลค่าที่ชัดเจนหรือเฉพาะเจาะจงได้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์ประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย(Likelihood)

แบบที่ ๑

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย	ความถี่ที่จะเกิดความเสียหาย	ระดับคะแนน
สูงมาก	น้อยกว่า ๑ เดือนต่อครั้ง	๕
สูง	๑ - ๖ เดือนต่อครั้ง	๔
ปานกลาง	๗ - ๑๒ เดือนต่อครั้ง	๓
น้อย	มากกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปีต่อครั้ง	๒
น้อยมาก	มากกว่า ๓ ปีต่อครั้ง	๑

แบบที่ ๒

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ร้อยละของโอกาส	ระดับคะแนน
สูงมาก	มากกว่าร้อยละ ๘๐	๕
สูง	ร้อยละ ๗๐ - ๘๐	๔
ปานกลาง	ร้อยละ ๖๐- ๖๙	๓
น้อย	ร้อยละ ๕๐ - ๕๙	๒
น้อยมาก	น้อยกว่าร้อยละ ๕๐	๑

แบบที่ ๓

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดความเสี่ยง	ระดับคะแนน
สูงมาก	ความเสี่ยงสูงมาก	๕
สูง	ความเสี่ยงค่อนข้างสูง	๔
ปานกลาง	ความเสี่ยงเป็นบางครั้ง	๓
น้อย	ความเสี่ยงนาน ๆ ครั้ง	๒
น้อยมาก	แทบไม่มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงเลย	๑

เกณฑ์ประเมินระดับผลกระทบของความเสี่ยง(Impact)**แบบที่ ๑**

ผลกระทบความเสี่ยง	มูลค่าความเสียหาย	ระดับคะแนน
สูงมาก	มากกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๕
สูง	๒๕๐,๐๐๐ - ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๔
ปานกลาง	๕๐,๐๐๐ - ๒๔๙,๙๙๙ บาท	๓
น้อย	๑๐,๐๐๐ - ๔๙,๙๙๙ บาท	๒
น้อยมาก	น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑

แบบที่ ๒

ผลกระทบความเสี่ยง	ความเสียหาย	ระดับคะแนน
สูงมาก	กระทบกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก	๕
สูง	กระทบกับหน่วยงานภายในองค์กรมากกว่าร้อยละ ๗๕	๔
ปานกลาง	กระทบกับหน่วยงานภายในองค์กรร้อยละ ๕๐ - ๗๕	๓
น้อย	กระทบกับหน่วยงานภายในองค์กรร้อยละ ๒๕ -๔๙	๒
น้อยมาก	กระทบกับหน่วยงานภายในองค์กรน้อยกว่าร้อยละ ๒๕	๑

แบบที่ ๓

ผลกระทบความเสี่ยง	ผลกระทบจากความเสียหาย	ระดับคะแนน
สูงมาก	มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน/เป้าหมาย/ประชาชนรุนแรงมาก	๕
สูง	มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน/เป้าหมาย/ประชาชนค่อนข้างรุนแรง	๔
ปานกลาง	มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน/เป้าหมาย/ประชาชนบางอย่าง	๓
น้อย	มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน/เป้าหมาย/ประชาชนเล็กน้อย	๒
น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน/เป้าหมาย/ประชาชน	๑

การจัดระดับความเสี่ยง

เมื่อได้ค่าคะแนนการประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood) และค่าคะแนนการประเมินระดับผลกระทบของความเสี่ยง(Impact) แล้ว ต้องพิจารณการจัดระดับความเสี่ยงเพื่อที่จะพิจารณากลยุทธ์ในการตอบสนองต่อความเสี่ยงและกำหนดกิจกรรมการควบคุม ซึ่งระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง x ผลกระทบของความเสี่ยง ทั้งนี้ ได้กำหนดเครื่องมือในการจัดระดับความเสี่ยง ดังแผนภาพต่อไปนี้

ความรุนแรงและผลกระทบ (IMPACT)	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
			1	2	3	4
		โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (LIKELIHOOD)				

ตารางการจัดลำดับความเสี่ยง : RISK MATRIX

ระดับของความเสี่ง

คะแนน ๑ - ๒	ความเสี่งต่ำ		(L : LOW)
คะแนน ๓ - ๖	ความเสี่งปานกลาง		(M : MEDIUM)
คะแนน ๗ - ๑๒	ความเสี่งสูง		(H : HIGH)
คะแนน ๑๓ - ๒๕	ความเสี่งสูงมาก		(E : EXTREME)

$$\text{ระดับความเสี่ง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ง} \times \text{ผลกระทบของความเสี่ง}$$

ทั้งนี้ ผลการประเมินความเสี่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่งที่เกิดขึ้น เนื่องจากเป็นข้อมูลที่จะถูกนำไปใช้สำหรับการกำหนดมาตรการในการตอบสนองและควบคุมต่อความเสี่งต่อไป

๕. การตอบสนองความเสี่ง(Risk Response)

ได้แก่การกำหนดวิธีการจัดการความเสี่งที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งควรคำนึงถึงความเสี่งที่ยอมรับได้และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งการตอบสนองต่อความเสี่งสรุปได้ ๔ กลยุทธ์ด้วยกัน ดังนี้

- ๑) การยอมรับความเสี่ง(Risk Acceptance) หมายถึง ความเสี่งที่หน่วยงานสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- ๒) การลดหรือการควบคุมความเสี่ง(Risk Reduction) หมายถึง การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือผลกระทบของความเสี่งให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๓) การกระจายหรือโอนความเสี่ง(Risk Sharing) หมายถึง การร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบกับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ง
- ๔) การหลีกเลี่ยงความเสี่ง(Risk Avoidance) หมายถึง ความเสี่งอยู่ในระดับสูงมากและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องจัดการความเสี่งนั้นให้อยู่นอกเงื่อนไขของการดำเนินงาน

ซึ่งเมื่อดำเนินการในกระบวนการประเมินความเสี่งและจัดระดับของความเสี่งเรียบร้อยแล้ว สามารถพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมความเสี่งให้เหมาะสม โดยในลำดับต้นควรพิจารณาถึงมาตรการในการตอบสนองต่อความเสี่ง โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณากลยุทธ์ ดังนี้

ระดับคะแนนความเสี่ง	ระดับความเสี่ง	กลยุทธ์ในการตอบสนองต่อความเสี่ง
๑ - ๒	ความเสี่งต่ำ	การยอมรับความเสี่ง(Risk Acceptance)
๓ - ๖	ความเสี่งปานกลาง	การลดหรือการควบคุมความเสี่ง(Risk Reduction)
๗ - ๑๒	ความเสี่งสูง	การกระจายหรือโอนความเสี่ง(Risk Sharing)
๑๓ - ๒๕	ความเสี่งสูงมาก	การหลีกเลี่ยงความเสี่ง(Risk Avoidance)

๖. กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

ได้แก่ นโยบาย มาตรการ และวิธีการต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดหรือนำมาใช้ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และช่วยเพิ่มความมั่นใจในความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยสรุปข้อมูลการควบคุมด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ๑) การควบคุมโดยการบริหารบุคลากร
- ๒) การควบคุมโดยการบริหารงาน
- ๓) การควบคุมโดยการบริหารเงิน
- ๔) การควบคุมโดยการบริหารทรัพย์สิน

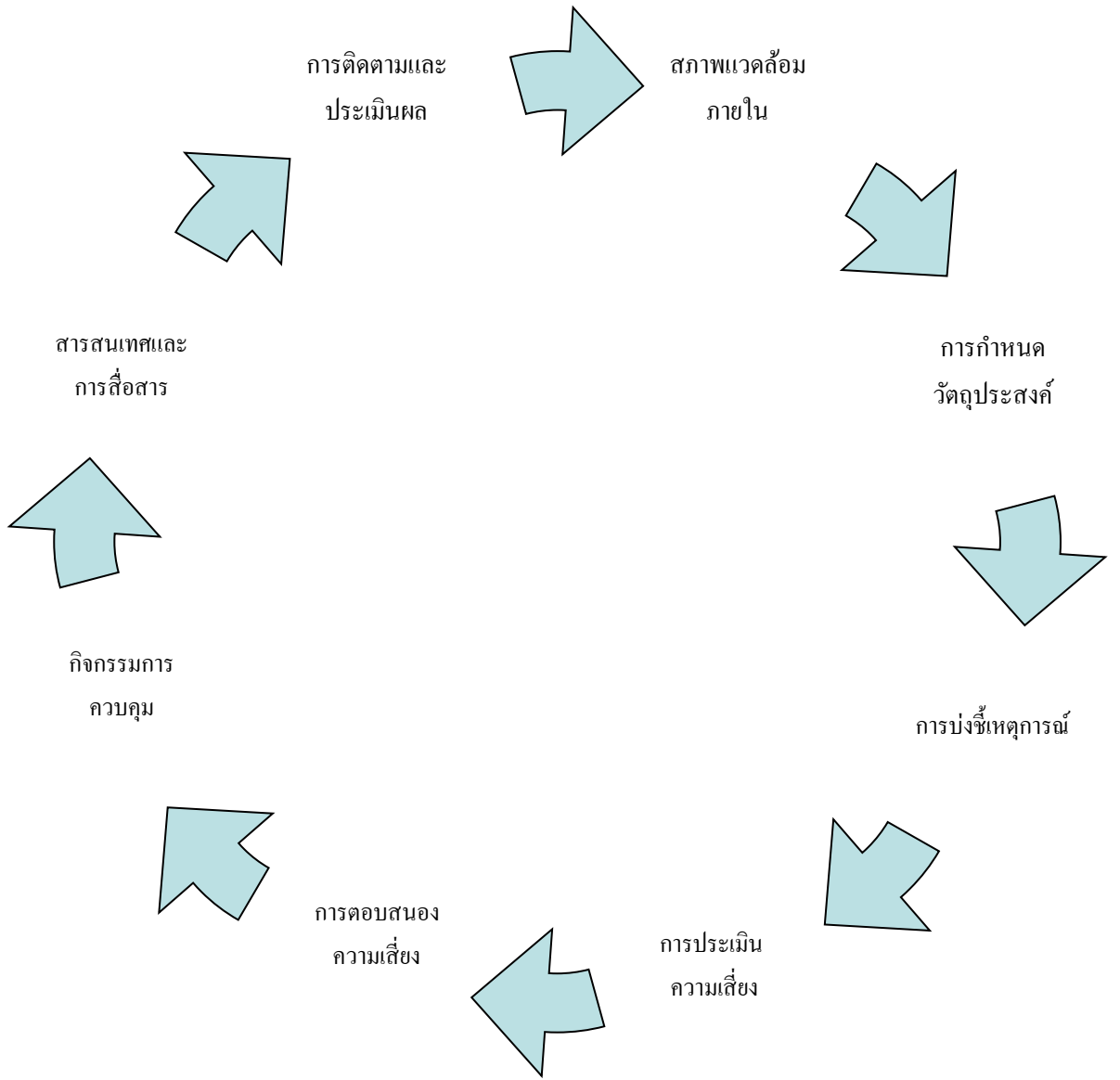
ทั้งนี้ ควรมีการประเมินการควบคุมที่มีอยู่ หรือกำหนดกิจกรรมการควบคุมที่เหมาะสมขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยควบคุมความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ โดยอาจเป็นกระบวนการ วิธีการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะช่วยให้มั่นใจได้ว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงนั้น ๆ สามารถดำเนินการเป็นไปตามแนวทางการควบคุม โดยเป็นการป้องกันและลดโอกาสในการเกิดความเสียหายให้อยู่ในสภาวะการณ์ที่ยอมรับได้

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร(Information & Communication)

สารสนเทศและการสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับช่วยให้มีการดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการบริหาร ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเงินและไม่ใช่การเงิน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก เป็นการรับและส่งข้อมูลระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคล ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่สัมพันธ์กัน การสื่อสารเกิดได้ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ควรมีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารและสื่อสารที่เพียงพอ ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และทั่วถึง

๘. การติดตามและประเมินผล(Monitoring)

กิจกรรมการติดตามและประเมินผล เป็นการติดตามสอดส่องดูแลกิจกรรมที่อยู่ระหว่างกรดำเนินการว่า เป็นไปตามแผนการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด และการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ว่ามีความสอดคล้องหรือไม่ เพียงใด และประเมินว่ายังเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันหรือไม่ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้วางแนวทางไว้ โดยเทศบาลตำบลพรานกระต่ายกำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลปีละหนึ่งครั้งภายหลังสิ้นปีงบประมาณในแต่ละปี

องค์ประกอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ส่วนที่ ๓

การบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลพรานกระต่าย โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพรานกระต่าย ได้ดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ และประเมินความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินโดยใช้เครื่องมือในการประเมินผลตามแนวทางที่กำหนด สรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

การระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง

เมื่อได้มีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยการพิจารณาตามองค์ประกอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ว พบว่าสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ซึ่งประกอบไปด้วยความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกที่เป็นความเสี่ยงจากเหตุการณ์ และความเสี่ยงจากปัจจัยภายในที่เป็นความเสี่ยงจากองค์กร รวมถึงการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยระบุประเด็นความเสี่ยงในเรื่องของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เนื่องจากเทศบาลตำบลพรานกระต่ายมีสาธารณภัยเกิดขึ้นในพื้นที่ อาทิ อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย และการเตรียมความพร้อมในการป้องกันควบคุมสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทั้งนี้เพื่อให้เทศบาลตำบลพรานกระต่ายสามารถปฏิบัติงานเชิงรุก เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถลดโอกาสและผลกระทบจากเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉินได้ โดยสามารถพิจารณาประเภทความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงในเชิงกลยุทธ์(Strategic Risk)
 - ๒) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน(Operation Risk)
 - ๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน(Financial Risk)
 - ๔) ความเสี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง(Compliance Risk)
- ซึ่งได้กำหนดแนวทางการประเมินระบุปัจจัยและประเภทความเสี่ยงต่าง ๆ ตามขั้นตอนการดำเนินงานใน ๓ ระยะ คือ

๑. การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัย
๒. การปฏิบัติขณะเกิดภัย
๓. เมื่อสถานการณ์ยุติ

ทั้งนี้ ได้ระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อุทกภัย	๑. การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัย <ul style="list-style-type: none"> - การจัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลพรานกระต่าย - การเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์ - การเตรียมการอพยพและการเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว - การแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า 	<p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงาน</p>

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อุทกภัย(ต่อ)	<p>๒. การปฏิบัติขณะเกิดภัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินเทศบาลตำบลพรานกระต่าย - การรับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ - การสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ - การแจ้งเตือนและอพยพประชาชน - การกำหนดพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ - การระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย - การกำหนด/แบ่งโซนพื้นที่และจัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย - การจัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม <p>๓. เมื่อสถานการณ์ยุติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้น - การประสานการปฏิบัติและการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการฟื้นฟูสถานที่ประสบภัยที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และบริการสังคม 	<p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงานและการปฏิบัติตามกฎหมาย</p> <p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงาน</p> <p>ด้านการดำเนินงานและการปฏิบัติตามกฎหมาย</p>

การประเมินระดับโอกาสและผลกระทบ

เมื่อได้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลพรานกระต่ายแล้ว ซึ่งจากการประเมินพบว่าความเสี่ยงส่วนใหญ่เป็นความเสี่ยงในด้านการดำเนินงาน(Operation Risk) และมีบางส่วนที่เป็นความเสี่ยงในด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง(Compliance Risk) โดยได้มีการนำปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ มาพิจารณาตามหลักเกณฑ์การประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood) และเกณฑ์ประเมินระดับผลกระทบของความเสี่ยง(Impact) ที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงได้กำหนดไว้ใช้เป็นเครื่องมือประเมินทั้งในแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีผลการพิจารณา ดังนี้

ปัจจัยเสี่ยง		โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ผลคะแนน (LxI)
๑. การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัย - การจัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลพรานกระต่าย - การเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์ - การเตรียมการอพยพและการเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิง ชั่วคราว - การแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า		๑ ๓ ๑ ๓	๑ ๔ ๒ ๔	๑ ๑๒ ๒ ๑๒
๒. การปฏิบัติขณะเกิดภัย - การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินเทศบาลตำบลพราน กระต่าย - การรับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์ - การสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ - การแจ้งเตือนและอพยพประชาชน - การกำหนดพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ - การระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย - การกำหนด/แบ่งโซนพื้นที่และจัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่ เร็ว - สนับสนุนการจัดการสาธารณภัย - การจัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม		๑ ๓ ๓ ๒ ๑ ๑ ๒ ๑ ๒	๑ ๔ ๓ ๔ ๒ ๓ ๓ ๑ ๓	๑ ๑๒ ๔ ๘ ๒ ๓ ๖ ๑ ๖
๓. เมื่อสถานการณ์ยุติ - การสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความ เสียหาย เบื้องต้น - การประสานการปฏิบัติและการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และ การฟื้นฟูสถานที่ประสบภัย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และบริการสังคม		๑	๓	๓

การประเมินระดับความเสี่ยงและกำหนดวิธีจัดการความเสี่ยง

จากการประเมินปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์การประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood) และเกณฑ์ประเมินระดับผลกระทบของความเสี่ยง(Impact) สามารถจัดระดับความเสี่ยงและระบุกลยุทธ์ในการตอบสนองต่อความเสี่ยง โดยปัจจัยเสี่ยงใดที่อยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูง จะพิจารณากิจกรรมควบคุมและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไป

ปัจจัยเสี่ยง	ผลคะแนน (LxI)	ระดับของความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการตอบสนองต่อความเสี่ยง
๑. การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัย			
- การจัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลพรานกระต่าย	๑	ต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง
- การเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์	๑๒	สูง	กระจายหรือโอนความเสี่ยง
- การเตรียมการอพยพและการเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว	๒	ต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง
- การแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า	๑๒	สูง	กระจายหรือโอนความเสี่ยง
๒. การปฏิบัติขณะเกิดภัย			
- การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินเทศบาลตำบลพรานกระต่าย	๑	ต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง
- การรับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์	๑๒	สูง	กระจายหรือโอนความเสี่ยง
- การสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์	๙	สูง	กระจายหรือโอนความเสี่ยง
- การแจ้งเตือนและอพยพประชาชน	๘	สูง	กระจายหรือโอนความเสี่ยง
- การกำหนดพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ	๒	ต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง
- การระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย	๓	ปานกลาง	ลดหรือควบคุมความเสี่ยง
- การกำหนด/แบ่งโซนพื้นที่และจัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว สนับสนุนการจัดการสาธารณภัย	๖	ปานกลาง	ลดหรือควบคุมความเสี่ยง
- การจัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม	๑	ต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง
๓. เมื่อสถานการณ์ยุติ			
- การสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้น	๖	ปานกลาง	ลดหรือควบคุมความเสี่ยง
- การประสานการปฏิบัติและการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการฟื้นฟูสถานที่ประสบภัยที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และบริการสังคม	๓	ปานกลาง	ลดหรือควบคุมความเสี่ยง

การกำหนดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง

ผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ พบว่ามีปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับความเสี่ยงที่มีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย ซึ่งมีเพียงปัจจัยเสี่ยง ๕ ปัจจัยที่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำอยู่ในเกณฑ์การพิจารณากลยุทธ์เพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงในระดับที่ยอมรับความเสี่ยง ทั้งนี้ ในส่วนของปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่เหลือ ๙ ปัจจัย มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูง ซึ่งจะต้องมีการพิจารณากำหนดกิจกรรมควบคุมเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไป

ทั้งนี้ จากการประเมินการควบคุมที่มีอยู่ ทั้งในด้านการบริหารบุคลากร การบริหารงาน การบริหารเงิน และการบริหารทรัพย์สิน ของประเด็นความเสี่ยงแล้ว จึงได้พิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการลด การควบคุม การกระจายหรือการโอนความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อในการเกิดความเสียหายให้อยู่ในสภาวะการณ์ที่ยอมรับได้ ดังนี้

ปัจจัยเสี่ยง	กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง
๑. การเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - การซ่อมแผนหรืออบรมให้ความรู้แก่บุคลากร เครือข่ายองค์กรหรือชุมชน และทบทวนแผนลดความเสี่ยงภัยของชุมชน เพื่อสร้างความพร้อมในการประสานงานและทราบจุดบกพร่องในการปฏิบัติงานก่อนเผชิญเหตุจริง - การวางแผนพัฒนาเส้นทางระบายน้ำสู่คลองวังล่อและคลองมะม่วงหัวแดง รวมถึงการตรวจสอบ ปรับปรุงและขุดลอกท่อ รางและทางระบายน้ำอยู่เสมอ - การติดตามสถานการณ์ การเฝ้าระวังและการพยากรณ์ ในการแจ้งข้อมูลสภาพอากาศ ลมพายุ และปริมาณน้ำฝน เพื่อที่จะสามารถแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้พร้อมรับสถานการณ์
๒. การแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า	<ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสอบอุปกรณ์ติดต่อสื่อสารให้ใช้งานได้สม่ำเสมอ - การจัดทำและตรวจทานข้อมูลเครือข่ายทีมแจ้งเตือนภัยให้เป็นปัจจุบัน เพื่อความรวดเร็วเมื่อต้องแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าในการเฝ้าระวัง เช่น การสำรวจปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างให้มั่นคงแข็งแรง พร้อมรับสถานการณ์วาตภัย การกักเก็บน้ำและจัดเตรียมพันธุ์พืชในสถานการณ์ภัยแล้ง การงดการเผาเพื่อป้องกันอัคคีภัย การแจ้งสถานการณ์เส้นทางน้ำหลากหรือปริมาณน้ำเพื่อเฝ้าระวังอุทกภัย

ปัจจัยเสี่ยง	กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง
๓. การรับแจ้งเหตุและรายงานสถานการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเส้นทางและขั้นตอนการรับรู้ข้อมูลสถานการณ์ให้ชัดเจนและครบถ้วน รวมถึงมีการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนของแผนเผชิญเหตุ - ให้มีการรายงานเป็นระยะ ซึ่งความถี่ขึ้นอยู่กับแนวโน้มของสถานการณ์ ลดความสับสนของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
๔. การสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนสร้างศักยภาพโดยชุมชน/หมู่บ้านให้มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก่ไข บรรเทาและฟื้นฟู โดยสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อความครอบคลุม ทัวถึงและรวดเร็ว
๕. การแจ้งเตือนและอพยพประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงข้อมูลทีมเครือข่ายและเครื่องมือในการแจ้งเตือนและอพยพ ให้มีความครบถ้วนเป็นปัจจุบัน ต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งพาหนะ เชื้อเพลิงและระบบสื่อสารเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน - มีการระบุและมอบหมายบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบชัดเจนและครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น พื้นที่อพยพหลักและสำรอง เส้นทางอพยพหลักและสำรอง ทีมอพยพ ทีมปฐมพยาบาล ทีมกู้ชีพกู้ภัย ทีมรักษาความสงบเรียบร้อย ทีมประสานงานและสนับสนุน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนบริหารความต่อเนื่องและแผนอพยพ
๖. การระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย	<ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมดูแลวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการตรวจสอบ บำรุงรักษา จำหน่าย จัดหาทดแทน ให้เป็นปัจจุบันเพื่อพร้อมต่อการเผชิญเหตุได้อย่างเพียงพอและรวดเร็ว - จัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอและรวบรวมระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการใช้จ่ายงบประมาณให้พร้อมและรวดเร็วในการดำเนินงานเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน
๗. การกำหนด/แบ่งโซนพื้นที่และจัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว สนับสนุนการจัดการสาธารณภัย	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดภารกิจของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินแต่ละส่วนให้ชัดเจนไม่คลุมเครือ ทั้งส่วนปฏิบัติ ส่วนอำนวยการและส่วนสนับสนุน ต้องมีความเข้าใจในภารกิจความรับผิดชอบที่ถูกต้องตรงกัน

ปัจจัยเสี่ยง	กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง
๘. การสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้น	<ul style="list-style-type: none"> - ควรสร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชนและให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบาง เพื่อความครบถ้วนและทั่วถึง - เน้นความถูกต้องในการจัดทำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ เนื่องจากจะส่งผลต่อการดำเนินการช่วยเหลือต่อไป
๙. การประสานการปฏิบัติและการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการฟื้นฟูสถานที่ประสบภัยที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และบริการสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้มีความชัดเจนและถูกต้อง ลดความผิดพลาดที่เกิดจากความเร่งรีบ เนื่องจากต้องให้การช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว - การประสานงานและการปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือในแต่ละระดับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด - ให้ความสำคัญกับความปลอดภัย โดยพิจารณาการฟื้นคืนสภาพหรือก่อสร้างใหม่ ให้สามารถรับสถานการณ์ภัยที่อาจเกิดขึ้นอีกได้

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เทศบาลตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ปัจจัยเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			ระดับของความเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยง	หน่วยดำเนินการ
		โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ผลคะแนน (LxI)				
๑. การเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์	ด้านการดำเนินงาน	๓	๔	๑๒	สูง	กระจายหรือโอนความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> - การซ้อมแผนหรืออบรมให้ความรู้แก่บุคลากร เครือข่ายองค์กรหรือชุมชน และทบทวนแผนลดความเสี่ยงภัยของชุมชน เพื่อสร้างความพร้อมในการประสานงาน และทราบจุดบกพร่องในการปฏิบัติงานก่อนเผชิญเหตุจริง - การวางแผนพัฒนาเส้นทางระบายน้ำสู่คลองวังล่อและคลองมะม่วงหัวแดง รวมถึงการตรวจสอบปรับปรุงและขุดลอกท่อ รางและทางระบายน้ำอยู่เสมอ - การติดตามสถานการณ์ การเฝ้าระวังและการพยากรณ์ ในการแจ้งข้อมูลสภาพอากาศ ลมพายุ และปริมาณน้ำฝน เพื่อที่จะสามารถแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้พร้อมรับสถานการณ์ 	สำนักปลัดฯ กองช่าง

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เทศบาลตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ปัจจัยเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			ระดับของความเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยง	หน่วยดำเนินการ
		โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ผลคะแนน (LXI)				
๒. การแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า	ด้านการดำเนินงาน	๓	๔	๑๒	สูง	กระจายหรือโอนความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสอบอุปกรณ์ติดต่อสื่อสารให้ใช้การได้สม่ำเสมอ - การจัดทำและตรวจทานข้อมูลเครือข่ายที่แจ้งเตือนภัยให้เป็นปัจจุบัน เพื่อความรวดเร็วเมื่อต้องแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าในการเฝ้าระวัง เช่น การสำรวจปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างให้มั่นคง แข็งแรง พร้อมรับสถานการณ์วาตภัย การกักเก็บน้ำและจัดเตรียมพันธุ์พืชในสถานการณ์ภัยแล้ง การงดการเผาเพื่อป้องกันอัคคีภัย การแจ้งสถานการณ์เส้นทางน้ำหลากหรือปริมาณน้ำเพื่อเฝ้าระวังอุทกภัย 	สำนักปลัดฯ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เทศบาลตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ปัจจัยเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			ระดับของ ความเสี่ยง	การตอบสนอง ความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยง	หน่วยดำเนินการ
		โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ผลคะแนน (LxI)				
๓. การรับแจ้งเหตุ และรายงาน สถานการณ์	ด้านการดำเนินงาน	๓	๔	๑๒	สูง	กระจายหรือโอน ความเสี่ยง	- กำหนดเส้นทางและขั้นตอนการ รับรู้ข้อมูลสถานการณ์ให้ชัดเจน และครบถ้วน รวมถึงมีการ ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไป ตามขั้นตอนของแผนเผชิญเหตุ - ให้มีการรายงานเป็นระยะ ซึ่ง ความถี่ขึ้นอยู่กับแนวโน้มของ สถานการณ์ ลดความสับสนของ ประชาชนในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร	สำนักปลัดฯ
๔. การสำรวจพื้นที่ และประเมิน สถานการณ์	ด้านการดำเนินงาน	๓	๓	๙	สูง	กระจายหรือโอน ความเสี่ยง	- สนับสนุนสร้างศักยภาพโดย ชุมชน/หมู่บ้านให้มีส่วนร่วมใน การป้องกัน แก้ไข บรรเทาและ ฟื้นฟู โดยสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อความครอบคลุม ทัวถึงและ รวดเร็ว	สำนักปลัดฯ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เทศบาลตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ปัจจัยเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			ระดับของความเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยง	หน่วยดำเนินการ
		โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ผลคะแนน (LxI)				
๕. การแจ้งเตือนและอพยพประชาชน	ด้านการดำเนินงาน	๒	๔	๘	สูง	กระจายหรือโอนความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงข้อมูลทีมเครือข่ายและเครื่องมือในการแจ้งเตือนและอพยพ ให้มีความครบถ้วนเป็นปัจจุบัน ต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งพาหนะ เชื้อเพลิงและระบบสื่อสารเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน - มีการระบุและมอบหมายบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบชัดเจนและครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น พื้นที่อพยพหลักและสำรอง เส้นทางอพยพหลักและสำรอง ทีมอพยพ ทีมปฐมพยาบาล ทีมกู้ชีพกู้ภัย ทีมรักษาความสงบเรียบร้อย ทีมประสานงานและสนับสนุน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนบริหารความต่อเนื่องและแผนอพยพ 	สำนักปลัดฯ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เทศบาลตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ปัจจัยเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			ระดับของความเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยง	หน่วยดำเนินการ
		โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ผลคะแนน (LxI)				
๖. การระดมทรัพยากรเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณสุข	ด้านการดำเนินงานและการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	๑	๓	๓	ปานกลาง	ลดหรือควบคุมความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมดูแลวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการตรวจสอบ บำรุงรักษา จำหน่าย จัดหาทดแทน ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อพร้อมต่อการเผชิญเหตุได้อย่างเพียงพอและรวดเร็ว - จัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอและรวบรวมระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการใช้จ่ายงบประมาณให้พร้อมและรวดเร็วในการดำเนินงานเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน 	สำนักปลัดฯ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เทศบาลตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ปัจจัยเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			ระดับของความเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยง	หน่วยดำเนินการ
		โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ผลคะแนน (LxI)				
๗. การกำหนด/แบ่งโซนพื้นที่และจัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย	ด้านการดำเนินงาน	๒	๓	๖	ปานกลาง	ลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- กำหนดภารกิจของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินแต่ละส่วนให้ชัดเจนไม่คลุมเครือ ทั้งส่วนปฏิบัติ ส่วนอำนวยการและส่วนสนับสนุนต้องมีความเข้าใจในภารกิจความรับผิดชอบที่ถูกต้องตรงกัน	สำนักปลัดฯ
๘. การสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้น	ด้านการดำเนินงาน	๒	๓	๖	ปานกลาง	ลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- ควรสร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชนและให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบาง เพื่อความครบถ้วนและทั่วถึง - เน้นความถูกต้องในการจัดทำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ เนื่องจากจะส่งผลต่อการดำเนินการช่วยเหลือต่อไป	สำนักปลัดฯ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เทศบาลตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ปัจจัยเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			ระดับของความเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยง	หน่วยดำเนินการ
		โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ผลคะแนน (LxI)				
๙. การประสานการปฏิบัติและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการฟื้นฟูสถานที่ประสบภัยที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และบริการสังคม	ด้านการดำเนินงานและการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	๑	๓	๓	ปานกลาง	ลดหรือควบคุมความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการตรวจสอบข้อมูลให้มีความชัดเจนและถูกต้อง ลดความผิดพลาดที่เกิดจากความเร่งรีบ เนื่องจากต้องให้การช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว - การประสานงานและการปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือในแต่ละระดับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด - ให้ความสำคัญกับความปลอดภัย โดยพิจารณาการฟื้นคืนสภาพหรือก่อสร้างใหม่ ให้สามารถรับสถานการณ์ภัยที่อาจเกิดขึ้นอีกได้ 	สำนักปลัดฯ